

Pavasara lauku diena
Latvijas Valsts Augļkopības institūtā

Novērojumi un aktualitātes kaitēkļu ierobežošanā

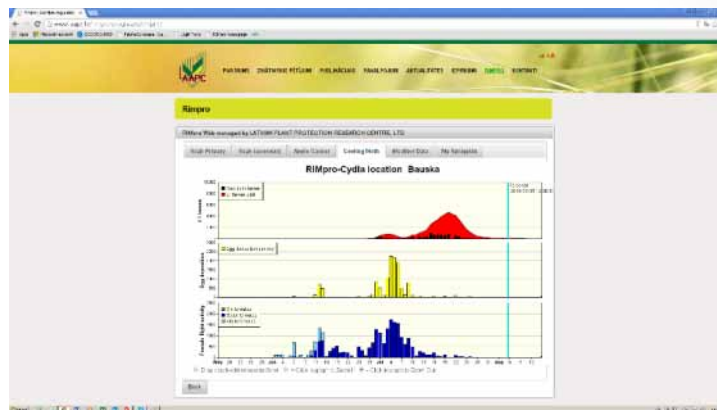
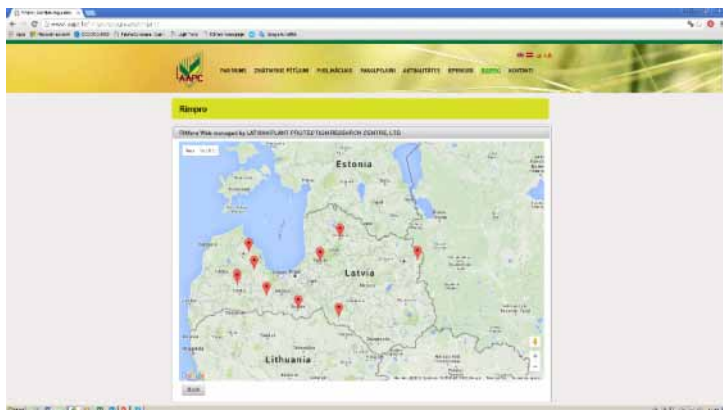
Mg. biol. Laura Ozoliņa-Pole

Latvijas Augu aizsardzības pētniecības centrs

03.04.2016.

RIMpro-Cydia 2016. gadā

<http://www.laapc.lv/rimpro-prognozes/rimpro/>

Brīdinājumi būs pieejami arī VAAD interneta vietnē

Ābolu tinēja populācijas blīvuma novērtēšanu dārzā veic ar lamatām, kurās ievietots dispensers, kas pildīts ar dzimumferomonu.

Lamatas un dispenserus iespējams pasūtīt «Pherobank» interneta vietnē

<http://www.pherobank.com/Pages/default.aspx> u.c.

Augu aizsardzības iespējas ābolu tinēja populācijas ierobežošanā

- Gofrētā kartona jostu izlikšana jūlijā, novākšana un iznīcināšana vēlā rudenī, ziemā
- Lamatu ar dzimumferomonu dispenseriem izlikšana
- Dabisko ienaidnieku piesaiste stādījumam
- Vasarā kritušo ābolu likvidēšana (kamēr kāpuri atrodas ābolā)
- Trihogrammu izlaišana stādījumā (tauriņu izlidošanas laikā, atkārtoti pēc nedēļas)
- Nepieciešamības gadījumā AAL lietošana (Alfa Stop 50 EC, Bulldock 025 EC, Decis Mega, Fastac 50, Golden Alpha 50 EC, Karate Zeon 5 CS, Kestac 50)

Lamatu un kaitēkļu pievilinātāju pasūtīšana, iegāde

- www.biocontrol.ch;
- www.csalomontraps.com;
- <http://www.pherobank.com>;
- <http://www.agralan-growers.co.uk> u.c.
- Veikali un vairumtirdzniecības bāzes Latvijā

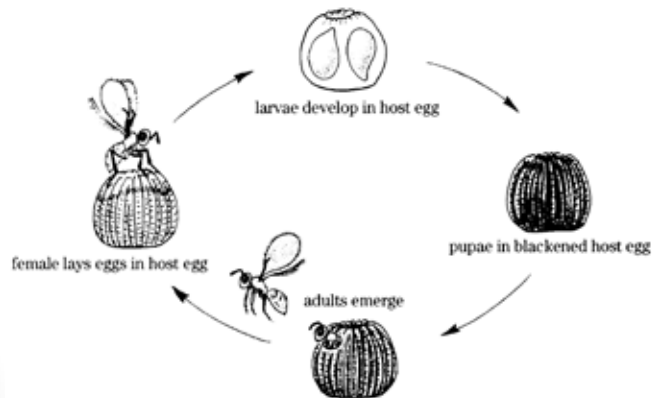
Latvijas Republikā reģistrētie insekticīdi/akaricīdi līdzekļi augļaugu, krūmogulāju un zemeņu stādījumos

Preparāts	Kultūra
Actara 25 WG	Ābeles, bumbieres, ķirši, plūmes (pēc ziedēšanas)
Alfa Stop 50 EC, <u>Fastac 50</u> , <u>Golden Alpha 50 EC</u> , <u>Kestac 50</u>)	Ābeles, bumbieres, plūmes, ķirši, avenes, zemenes, jānogas,
Biscaya OD (mazais lietojums)	Zemenes, atklāts lauks, segtas platības
Decis Mega	Ābeles, bumbieres
Fibro	Ābeles, bumbieres, ķirši, plūmes
Karate Zeon 5 CS	Ābeles, bumbieres
Proteus OD (mazais lietojums)	Zemenes, avenes
Tiovits 80 d.g.	Ābeles, bumbieres, zemenes
Vertimec 018 EC	Zemenes (segtās platībās)
Gusto (limacīds)	Zemenes, augļu koku, ogulāju stādi stādaudzētavās
Trico (repelents)	Vīnogas, apiņi, melnais plūškoks

Latvijas Republikā reģistrētie dzīvos organismus saturošie augu aizsardzības līdzekļi augļaugu, krūmogulāju un zemeņu stādījumos

Dzīvais organisms	Kaitēklis
Adalia sistēma (divpunktu mārīte)	Laputis
Trihogramma (spožlapsenīte)	Ābolu tinējs

Spožlapsenītes attīstības cikls

Laputis (Aphididae) ābeļu stādījumos

- 2015. gada veģetācijas sezonā tika novēroti nopietni laputu bojājumi ābeļu stādījumos dažādos Latvijas reģionos.

Aizsardzība

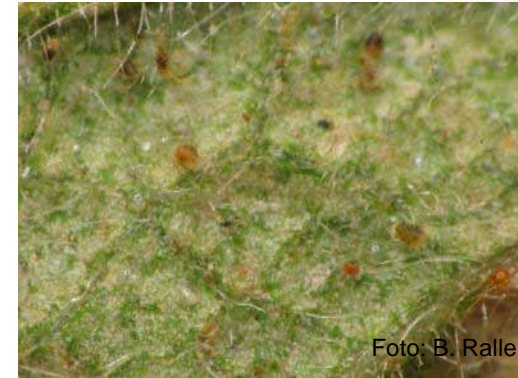
- Dabisko ienaidnieku pievilināšana dārzā (ziedaugu joslas, zāles joslas, kukaiņu «mājas», putnu būrīši u.c.)
- Divpunktu mārītes kūniņu vai olu izlaišana stādījumā invāzijas gadījumā
- Invadēto dzinumu izgriešana kopā ar laputīm un sadedzināšana
- Stipras invāzijas gadījumā AAL lietošana

Sarkanā augļu koku tīklērcē (*Panonychus ulmi*)

- 2015. gada veģetācijas sezonā pastiprināti novērotas sarkanās augļu koku tīklērces invadētas ābeles

Iespējamie augu aizsardzības pasākumi

- Pavasarī augļu koku stādījumus var apsmidzināt ar **parafinēllas preparātiem**, ja uz augļu koku zariem tiek konstatētas ziemojošas sarkanās augļu koku tīklērces olas.
- Apstrādes laiks ir no zaļā konusa stadijas līdz sarkano pumpuru stadijai sēkleņiem un no pumpuru plaukšanas līdz kauslapu atvēršanās stadijai kaulēņiem.
- Tīklērcu ierobežošanā var izmantot sēru saturošu preparātu (Tiovits 80 d.g. – ābelēs, bumbierēs un zemenēs)
- Mazais lietojums!!!

Lapu koku nevienādais mizgrauzis (*Xyleborus dispar*).

- Lamatu izlikšana www.biocontrol.ch; www.csalomontraps.com lapu koku nevienādā mizgrauža ķeršanai pavasarī.
- Mizgraužu ķeršanai lamatas izliek aprīļa sākumā.
- Spirta šķīdumu (30-50%) maina 1 x nedēļā. Mizgraužu ķeršanai iesaka izlikt 8 lamatas uz 1 ha augļu dārza.

Gliemji

- Ierobežo – izliekot ēsmas, salasot redzamos īpatņus, izkaisot limacīda granulas
- Izvairīties no organiskā mēslojuma un mulčas lietošanas
- Nezāļu likvidēšana
- Limacīdu Gusto atļauts izmantot zemenēs atklātā laukā un segtās platībās un augļu koku un ogulāju stādaudzētavās
- 2. un 3. klase

Reģistrēta augu aizsardzības līdzekļa lietojuma paplašinājums vai nereģistrēta augu aizsardzības līdzekļa atļaujas nokārtošana saskaņā ar likumdošanu

- Trūkstošo akaricīdu un insekticīdu lietošanas atļauju kārtošana.
- Informācija par veicamajiem pasākumiem atrodama:
www.vaad.gov.lv
- Kontaktpersona: **Anitra Lestlande** mazie.lietojumi@vaad.gov.lv
- Palīdzīgu roku dokumentu sakārtošanā var sniegt AGRIMATCO pārstāvji

Funkcionālā agrobioloģiskā daudzveidība (FAD)

- Bioloģiskā daudzveidība – augu, dzīvnieku, mikroorganismu u.c. sugu kopums kādā noteiktā teritorijā
- Agro – bioloģiskā daudzveidība tiek skatīta lauksaimniecības zemēs
- Funkcionālā –dabas elementu pozitīvs attiecību tīkls
- FAD loma ir pozitīvi līdzsvarotu attiecību veidošana starp bioloģiskās daudzveidības elementiem – viens no rezultātiem ir ilgtspējīga lauksaimniecība

Panākumiem bagātu sezonu

